

IFLA Section Environment, Sustainability and Libraries

January 2022

Yeşil Kütüphane Nedir?

Çevre insanların, kuruluşların, hayvanların veya bitkilerin içinde yaşadığı ve faaliyet gösterdiği ortam veya koşullar anlamına gelir. Çevre doğal, sosyal veya kültürel olabilir.

Sürdürülebilir kalkınma, "gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama yeteneklerinden ödün vermeden günümüzün ihtiyaçlarını karşılayan kalkınma" olarak tanımlanmaktadır (Our Common Future, Brundtland Raporu, BM).

Mevcut çevre şartları iklim değişikliği ve sosyal eşitsizlikler gibi çeşitli tehditler nedeniyle tehlike altındadır. Tüm kuruluşlar sürdürülebilir kalkınma yoluyla çevreyi korumak için çaba göstermelidir. Bu durum sürdürülebilir kalkınmada aktif ve önemli bir rol oynayabilecek her türlü kütüphaneyi içerir.

Yeşil ve sürdürülebilir bir kütüphane, çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliği dikkate alan bir kütüphanedir. Yeşil ve sürdürülebilir kütüphaneler herhangi bir boyutta olabilir, ancak aşağıdaki maddeleri içeren net sürdürülebilirlik gündemine sahip olmalıdır:

- **Yeşil binalar ve ekipman:** Bina ve ekipmanın emisyon değerleri veya karbon ayak izi aktif olarak azaltılır.
- **Yeşil ofis ilkeleri:** Operasyonel rutinler ve süreçler çevresel açıdan sürdürülebilirdir.
- **Sürdürülebilir ekonomi:** Tüketim kısıtlanır, döngüsel ve paylaşım ekonomisi uygulamaları geliştirilir ve bu uygulamalar toplumun erişimine açık hale getirilir.
- **Sürdürülebilir kütüphane hizmetleri:** İlgili ve güncel bilgiler kullanıcılar tarafından kolayca erişilebilir olmalıdır. Ortak alanlar, araçlar ve çevre eğitimi sağlanmalı, operasyonlar verimli kılınmalıdır. Kütüphane pozitif karbon el izine sahiptir.
- **Sosyal sürdürülebilirlik:** İyi eğitim, okuryazarlık, topluluk katılımı, kültürler arası çeşitlilik, toplumsal kapsayıcılık ve genel katılım dikkate alınır. Kütüphane eşitsizliği azaltmak için aktif olarak çalışır.
- **Çevresel işletme/yönetim:** Çevresel hedefler SMART'tır - Specific (Spesifik), Ölçülebilir (Measurable), Ulaşılabilir (Achievable), Gerçekçi (Realistic) ve Zamana Bağlı (Timebound). Kütüphane çevre üzerindeki kendi olumsuz etkisini azaltmak için çalışır. Kütüphanenin çevre politikası, politika uygulaması ve çevresel çalışmalarının sonuçları daha geniş bir kitleye iletilir.
- **Genel çevresel hedef ve programlara bağlılık:** Bağlılığa, Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Paris İklim Anlaşması ile ilgili çevre sertifikaları ve programları rehberlik eder.

Ebru Gönül Türk ve Tuba Akbaytürk Çanak tarafından İngilizceden çevrilmiştir.